

Duo Tractatus

Moneta, Giampietro

Marburg, 1628

VII. An poßit ex aliqua causa remitti Decima clerico, vel laico.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63048](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-63048)

112 ALEX. MONET. TRACTAT.

quomodo dicamus capite ultim. quæst. i. conclusionem
tima.

Quæro Septimo. An possit remitti ex aliquo
causa, decima laico, vel clericu?

PRIMA CONCLUSIO. Decimæ Episcopales,

131 quibus tunc in c. nobis, & c. concessa, 12. q. 2. & nos infu-

132 q. un. possunt tunc personis ecclesiasticis remitti; quo
tal remissio large est interpretanda, ut etiam ad p-
sessiones postea acquirendas extendatur, tex. est ad

133 teram in c. quia circa de privil. debet tamen sien-
cundum canonicas sanctiones, ut ibi disponitur, h-
est de consensu Capituli, ut ait gloss. & ex causa, m-

134 Host. & Io. An. Idem quoque dicendum erit, tunc ut ne
sint decimæ remitti ecclesiæ à quavis alia ecclesia
de jure communi decimæ non debentur, ut videtur
je textus in c. 2. de his qua fin. à Prelat. sine conf. Cap-
cundum intellectum Innoc. cui etiam videtur ibi au-
dere Abb. & alii.

135 SECUNDA CONCLUSIO. Potest tunc cum aliis
summi Pontificis remitti decima etiam ab eccl-
parochiali alicui non modo clero, sed etiam laico
quicquid dicere voluerit, etiam quoad clericum, he-
bus. d. q. 13. n. 27. Ratio illa est, quoniam potest sum-
mus Pontifex, quod majus est, ex causa aliquem emi-
laicum eximere à solutione decimarum, ut ostenditur
hoc eodem cap. q. 2. concl. 2. & hoc in specie tenetur
dar tractat. de decim. numer. 64. & late post alio tra-
Henrig. in sum. Theolog. moral. libr. 7. cap. 27. numer.

136 Imo etiam tunc quod sufficiat assensus Episcopi, tenet
videtur Benincas de pauper. q. 7. 6. speciali numero 1.
Quod tamen ego non admitterem, nisi ex maxi-
causa id fieret, & cum plenissima causæ cogitatione.

SUMMÆ RERUM.

I Fructus decimales portari debent in horrea clericorum, ubi sine magno labore, & sumtu id furi-
set; neq; a sportari possunt fruges, donec clerici in-

tiores fiant de collectione. numero 2.

3. Consuetudo induci potest, ut fructus decimales in propria horrea condantur, antequam clericis certiores fiant.
4. Inhiberipotest per judicem debitori decimarum, ne fruges exportet ab agro, antequam decimam solvat.
5. Fructus decimales portari debent in horrea publice ad id deputata, si quas sint.
6. Consuetudo obtainere potest, ne decimas quis teneatur inferre in horrea clericorum.
7. Consuetudo, quod decima in agro relinquantur monito sacerdote antequam fieret separatio, valet.
8. Solutio decimarum pradialium fieri debet statim ac fructus sunt collecti.
9. Frugum decima solvi potest una cum palea.
10. Solutio decima pradialis ubi non fiat statim, vel jaltem juxta consuetudinem monitus sit Curatus, si respereat, tenebitur debitor.
11. Personales decima regulariter debentur solum in fine anni; tamen est statim eas solvere. nu. 12. recusari autem non possunt, si intra annum solvantur. nu. 13.
14. Agnorum, & vitulorum decima solvi debent, cum ii nutriti fuerint, nec indigent lacte materno.
15. Consuetudo, ut decima etiam priales non solvantur statim, sed certo tempore, valet.
16. Consuetudo decennalis circa modum, & tempus solutionis decimarum attendenda est.
17. Praterita decima, & non petit debentur clericis, ab iisq; exigi possunt. Etiam si is, qui eas debet, predium vendat. num. 18. imo exigi poterunt a novo possessore, idq; in optione Rectoris erit. nu. 19.
20. Decima sequuntur fructuum detentorem.
21. Decima debentur sacerdotibus quamvis non pertinatur, & sine ulla monitione.
22. Debitor debet portare debitum ad domum creditoris.

- 23 Creditor non tenetur interpellare debitorem nisi
urbanitate. 46 L
- 24 Vsuræ an peti possint ob retentionem decimarum. 47 L
- 25 Decima capi non possunt propria auctoritate, sed
altem ex urbanitate debent extra judicialiter. 47 L
- 26 Mediocre dari debet in solutione decimarum. 48 L
- 27 Agnorum, seu vitulorum decimus solvi debet, p.
sub virga pastorali transit. 48 L
- 28 Expensæ deducenda non sunt in solutione decimam
pradialium. Idem in decimis mixtis. nū. 29. &
ratione. nū. 31. & 34.
- 30 Semina non deducuntur ex decimis pradialibus.
- 31 Fructus intelliguntur deductus expensis.
- 32 Personales decima regulariter debentur dedi-
ci prius expensis, non modo utilibus, & necessariis,
sed etiam voluntariis. nū. 33.
- 34 Expensæ cura deducantur de decimis personalibus
non item de realibus.
- 35 Expensa facta in re immobili deducuntur, ubi di-
cro venditionis solvenda sit decima: secus præ-
remaneat penes me, & de eius commodo solva-
bitur. nū. 36.
- 37 Census, & tributum solvi non debet ante decimam
vel, si solvatur, computari debet in solutione
decimam.
- 38 Causa posterior attenditur, cum duæ concurrent.
- 39 Colonus, & dominus solvere debent decimam.
- 40 Solutio decima quomodo inter colonum, & de-
num dividenda sit.
- 41 Portio, qua datur domino non ratione locationis,
census, ad vocacionis, vel similiū decimaliter
præjudicium domini. Idem de ea, qua à colono
cui gratus datur. nū. 42.
- 43 Consuetudo attendenda est, cui ecclesia solvatur
nisi pradialine, an parochialis.
- 44 Padum inter dominum, & conductore, quis cor-
decimam solvat, servandum est. Quod tamen non
præjudicabit ecclesia. nū. 45.

- 46 Decima tamquam onus reale sequitur tam prædiū, quam fructuum detentorem.
- 47 Decima solvenda est nihil soluto iis, qui decimas solvere debent, non attenta quavis consuetudine.
- 48 Decima secundæ sunt cum integritate, & sine diminutione.

C A P. VI.

De circumstantiis loci, temporis, & modi solvendi decimas, seu qualiter solvantur decimæ.

QUARO PRIMO de loco, An debeant decima portari in horrea clericorum?

PRIMA CONCLUSIO. Ubi sine magno labore, & sumtu id fieri possit, debent decimæ & portari in horrea clericorum: ita in specie tradit Covar. d. lib. I. var. resol. c. 17. num. 8. vers. 8. ex his colligi poterit, sic intelligens gloss. in c. cum homines, quam ibi Abb. & Doct. sequuntur, de decim. & Jas. l. 2. q. 17. C. de jur. emphyt. absolute dicentes, ad id solventes decimas teneri, quod etiam tenuit lo. An. in add. ad Spec. eodem tit. sup. 2. libell. Vinc. Franc. decis. Neap. 124. nu. 1. Franc. Viu. decis. 4. nu. 33. Et est text. juncta gloss. in c. revertimini, 16. q. 2. & tenent Doct. in c. ex parte, il. 2. de decim. teste Abb. o. pervenit, num. 3. eodem tit. & sequitur Hispan. reg. decim. q. 14. num. 6.

SECUNDA CONCLUSIO. Non possunt & laici decimas solventes fruges asportare, donec clerici, quibus solvendæ sunt decimæ, certiores siant de collectione; ita in terminis voluit Specul. rit. de decim. in fin. quem sequuntur Abb. & Doct. communiter, c. ex parte, il. 2. de decim. Capel. Tholos. decis. 109. & alii quos refert, & sequitur Covar. ubi supra, licet in hoc & possit, induci contraria consuetudo, ut possint fruges in propria horrea condi, ut late tradit Cravet. confil. 21. quem

Q 4 sequi-